

Voorgenomen bezuinigingen in de zorg gaan na de verkiezingen meteen in de papierversnipperaar

Posted on 18 oktober 2025 by Wim Groot

Ze was zich naar eigen zeggen 'rot geschrokken van de gigantische bezuinigingen in de zorg', zei Nicki Pouw, de BBB-staatssecretaris van Langdurige en Maatschappelijke Zorg, afgelopen week in NRC. 'Dit wordt heel heftig voor de zorg', voegde ze er voor de zekerheid nog aan toe. De staatssecretaris had het over de doorrekening van de verkiezingsprogramma's door het CPB waaruit bleek dat de meeste politieke partijen de groei van de zorguitgaven willen beperken om daarmee geld vrij te maken voor versterking van de defensie. Willen politieke partijen gigantisch bezuinigen op de zorg zoals de staatssecretaris beweert, of zijn het vooral luchtkastelen?

Zonder verdere maatregelen verwacht het CPB dat de zorguitgaven tijdens de volgende kabinetsperiode, tussen 2026 en 2030, zullen stijgen van €119,8 miljard naar €135,8 miljard. Een stijging van 13,4% in vier jaar tijd. In euro's zullen de uitgaven nog meer toenemen, want de compensatie die de zorg krijgt voor de

gestegen lonen en prijzen, de inflatie, is hier niet in meegenomen.

De meeste politieke partijen willen de groei van de uitgaven, die hoger is dan de economische groei, beperken. Het verst gaan de VVD en D66. Bij deze partijen zouden de zorguitgaven in 2030 niet op €135,8 miljard uitkomen maar op respectievelijk €126,1 en €128,5 miljard euro. Ook deze partijen willen dus meer geld voor de zorg, maar wel minder meer. Meer geld is nodig, want door de vergrijzing neemt de vraag naar zorg toe.

GL/PvdA wil voorgenomen verlaging eigen risico handhaven

Alleen GroenLinks/PvdA wil bovenop de toch al stijgende uitgaven nog meer geld aan zorg uitgeven. Zo willen zij onder andere de periodieke tandheelkundige controle, anticonceptie en kinderbrillen in het verzekerde pakket opnemen. Bij deze partij geven we in 2030 €137,7 miljard uit aan zorg, €1,9 miljard bovenop de groei die het CPB verwacht.

In de zorg is bezuinigen dus minder meer geld uitgeven. Hoe willen partijen de groei van de uitgaven beperken? De belangrijkste 'bezuinigingsmaatregel' is het schrappen van de voorgenomen verlaging van het eigen risico. Dit levert ruim €4 miljard op. Omdat de verlaging van het eigen risico al in de meerjarenraming van het CPB is verwerkt, levert het schrappen daarvan een bezuiniging op. Burgers merken daar echter niets van. Zij blijven het huidige eigen risico van €385 per jaar betalen. Deze bezuiniging is vooral een boekhoudkundige exercitie. Wel willen het CDA en de VVD het eigen risico verhogen naar €440 per jaar en wil D66 een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor de wijkverpleging.

Alleen GroenLinks/PvdA wil de voorgenomen verlaging van het eigen risico handhaven. Tijdens de vorige campagne werd GroenLinks/PvdA-leider Frans Timmermans tijdens het SBS6-verkiezingsdebat door PVV-leider Geert Wilders hierover in een hoek gedreven. Wilders probeerde Timmermans in het nauw te brengen door te beweren dat het eigen risico per direct kon worden afgeschaft. Voor de komende debatten is dit onderwerp door GroenLinks/PvdA onschadelijk gemaakt.

Veel partijen willen het verzekerde pakket bevroren

Opvallend is dat veel partijen dezelfde bezuinigingsopties uit het keuzemenu van het CPB hebben genomen. Het schrappen van de verlaging van het eigen risico is een pijnloze maatregel. Het is dus niet verwonderlijk dat partijen hiervoor kiezen. Meer verbazing wekt het dat uit de doorrekening van het CPB blijkt dat veel partijen nieuwe medische behandelingen die de zorgkosten verhogen niet langer willen opnemen in het verzekerde pakket. Onder andere de VVD, D66, JA21 en de ChristenUnie willen het verzekerde pakket bevroren en het CDA wil alleen nog een beperkte instroom van nieuwe behandelingen in het pakket.

Dit is opvallend omdat dit niet in de verkiezingsprogramma's zelf staat. Zo wil de VVD kostenverhogende nieuwe verrichtingen en geneesmiddelen niet meer in het pakket opnemen terwijl in het verkiezingsprogramma alleen staat dat 'behandelingen in de gezondheidszorg worden beoordeeld op de toegevoegde waarde van de behandeling ten opzichte van bestaande alternatieven en de maatschappelijke kosten'. Dat laatste is toch echt wat anders dan dat nieuwe behandelingen die de kosten verhogen niet in het pakket worden opgenomen.

Medisch specialisten mogen niet meer verdienen dan minister

Het bevroren van het verzekerde pakket komt neer op een 100% eigen bijdrage voor de kosten van nieuwe innovatieve behandelingen en geneesmiddelen. Het is onwaarschijnlijk dat politici uiteindelijk bereid zijn een dergelijke drastische bezuiniging door te voeren. De talkshowtafels zullen vollopen met patiënten die hierdoor niet de best mogelijke zorg krijgen. En zie daar als politicus maar eens weerstand aan te bieden. Het zou ook veel redelijker zijn om in plaats van een 100% eigen bijdrage voor innovatieve behandelingen een beperkte eigen bijdrage te vragen voor alle behandelingen of door behandelingen die weinig gezondheidswinst opleveren uit het pakket te halen. Het bevroren van het pakket is weinig realistisch. Daarvoor is de maatschappelijke druk om werkzame nieuwe behandelingen beschikbaar te stellen aan patiënten te groot,

GroenLinks/PvdA wil het verzekerde pakket niet bevroren maar juist uitbreiden. Daarom heeft de partij een andere niet realistische bezuinigingsoptie van het CPB

gekozen. GroenLinks/PvdA wil alle medisch-specialisten verplichten om in loondienst te gaan en medisch specialisten onder de wet normering topinkomens (WNT) te brengen. Dat laatste betekent dat medisch specialisten niet meer dan een ministerssalaris mogen verdienen.

Beginnende medisch specialisten betalen vaak enkele tonnen om in een maatschap in het ziekenhuis te mogen werken. Deze 'goodwill' die ze hebben betaald zijn ze kwijt als ze verplicht worden in loondienst te werken. Als de overheid medisch specialisten hiervoor zou compenseren kost dat de schatkist waarschijnlijk zo'n €2,5 miljard. Niet echt een bezuiniging dus.

Als medisch specialisten onder de WNT vallen gaan deze vrijgevestigde medisch specialisten er daarbij ook nog eens zo'n dertig procent in inkomen op achteruit. Dat zal een bittere pil voor ze zijn. Veel medisch specialisten zullen ook vrezen dat het maximuminkomen in de toekomst door een links kabinet nog verder verlaagd zal worden. Genoeg reden voor medisch specialisten om in actie te komen, als dit plan wordt doorgezet. Het Malieveld zal volstromen als dit in een regeerakkoord terecht komt. En in de zorg geldt: heel het land staat stil, als de medisch specialist dat wil.

Papierversnipperaar

De schrik die staatssecretaris Nicki Pouw had bij de doorrekening van de verkiezingsprogramma's door het CPB en het doembeeld dat ze schetst zijn overtrokken. Van het schrappen van de verlaging van het eigen risico zal niemand iets merken en de andere grote 'bezuinigingen' stuiten op zo veel verzet dat ze na de verkiezingen direct de papierversnipperaar ingaan.

Wynia's Week brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week, **156 keer per jaar**, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. [Doet u mee?](#) Hartelijk dank!